

Ścieżka przyrodnicza "Przy zamku Kamieniec"

Ścieżka przyrodnicza „Przy zamku Kamieniec” położona jest na terenie Czarnorzecko - Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego i przebiega przez osoblive pod względem przyrodniczym zbiorowiska leśne w południowo-zachodniej części Pogórza Dynowskiego. Ścieżkę utworzono w celu udostępnienia dla edukacji i turystyki cenne przyrodniczo i kulturowo okolice zamku Kamieniec.

Przed wejściem na ścieżkę lub po powrocie można zwiedzić zamek Kamieniec, gdzie w obecnej chwili działa prywatne muzeum.

Zamek Kamieniec zbudowano za panowania Kazimierza Wielkiego, na miejscu wcześniejszego grodziska, dla ochrony traktu handlowego łączącego Węgry z Polską. Pierwsza wzmianka o zamku w Odrzykoniu pochodzi z 1348 roku, kiedy był on własnością królewską. W 1402 roku Władysław Jagiełło w nagrodę za męstwo w wojnie z Krzyżakami nadał zamek Klemensowi z Moskarzewa, który dał początek rodowi Kamienieckich. W tym czasie gotycki zamek obejmował najwyższą część wzgórza - obecnie zamek górny. Zamek dolny powstał podczas rozbudowy w XV w., a ostateczny renesansowy charakter nadano mu w połowie XVI w., kiedy drogą kupna przeszedł na własność kasztelana bieckiego Seweryna Bonera (głównego bankiera Zygmunta I). Pozostałą część - zamek wyższy, Kamienieccy w 1601 roku sprzedali Skotnickim. Po Bonerach zamek niższy odziedziczyli Firlejowie, co skutkowało długoletnim sporem o studnię, mur graniczny, kaplicę i pola uprawne. Finał tego sporu znamy z „Zemsty” Aleksandra Fredry, który został jednym ze spadkobierców Kamieńca po poślubieniu w 1828 roku Zofii Skarbkowej z Jabłonowskich. Od 1630 do 1730 roku jedynymi właścicielami zamku zostają Firlejowie, a po nich drogą spadku: Mniszchowie, Bogatkowie, Jabłonowscy, Fredrowie i Szeptyccy. Po najeździe księcia siedmiogrodzkiego Jerzego II Rakoczego w końcu XVII w. zamek popadał stopniowo w ruinę, a od połowy XVIII w. nie jest już zamieszkały. W czasach świetności na zamku przebywali: król Polski Władysław Jagiełło (1399 r.), hetman wielki koronny Mikołaj Kamieniecki (1515 r.), król Węgier Jan Zapolya (1527 r.).

TRASA ŚCIEŻKI

Idąc od strony zamku skręcamy w prawo wchodząc na drogę polną, która po kilkudziesięciu metrach prowadzi wąwozem do wejścia na ścieżkę. Tu znajduje się tablica z informacją o ścieżce, po zapoznaniu się z nią kierujemy się prosto gdzie ścieżka prowadzi nas do przystanku Nr 1.

PRYZSTANEK NR 1

Znajdujemy się na terenie leśnym w drzewostanie jodłowo-sosnowym. Uwagę przyciąga harmonijna budowa lasu, w którym zachowana jest piętrowość - polegająca na tym, że górne piętro tworzy 80-cio letnia sosna i jodła oraz sporadycznie buk, dąb i jawor; piętro dolne stanowi zwarty młodnik jodłowy pochodzenia naturalnego. Przemierzając trasę ścieżki słyszymy głosy licznych ptaków jak np. kosa, sójki, myszołowa zwyczajnego, kruka, dzięcioła, pliszki i zięby. W dziuplach lęgowych mieszkają tu sikorki, muchołówki, kowaliki i pełzaczki. W runie występuje borówka czarna. Idąc w kierunku przystanku Nr 2 spotykamy wyraźnie widoczne wychodnie skalne.

PRYZSTANEK NR 2

Z lewej i prawej strony ścieżki wyłaniają się porośnięte warstwą mchów i porostów wychodnie skalne piaskowca ciężkowickiego i istebniańskiego, z niewielką grotą w jednej z nich - zwaną „Smoczą Jamą”. Kształt tych skałek uformowany został przez wietrzną i wodną erozję. Doskonale

wkomponowane są one w drzewostan, który jest miejscem bytowania licznie występującej zwierzyny (sarna, dzik, lis, kuna). W drodze do przystanku Nr 3 mijamy z prawej strony niszę osuwiskową, poniżej której rośnie piękny młodnik jodłowy - pozostały po usunięciu starodrzewia. Przechodząc przez mostek ukazuje się nam koryto potoku z kępami olszyn. Zauważmy, że runo leśne zaczyna być bardziej bogate i urozmaicone. Występuje tu sit siny, narecznica samcza oraz kępy mchów i porostów.

PRZYSTANEK

NR

3

Jesteśmy nieopodal nieczynnego wyrobiska skalnego. Jest to odsłonięcie sztuczne w kształcie stromej ściany, z której niegdyś pobierano materiał skalny na potrzeby budowlane. W chwili obecnej widzimy mocno zaawansowaną naturalną sukcesję roślinną, która powoli zaciera ślady dawnej eksploatacji. Spośród roślin, które zablizniają wyrobisko można dostrzec jarzębinę, brzozę brodawkowatą, olszę czarną, jeżynę gruczołową, malinę właściwą, wietlicę samiczą oraz mchy i porosty. Można tu spotkać wygrzewającą się na skałach żmiję zygzakowatą, a w dolinie płynącego potoku zaskrońca zwyczajnego i padalca zwyczajnego. W sąsiedztwie wyrobiska rośnie sosna wejmutka wprowadzona tu sztucznie jako gatunek obcy, mało odporny na miejscowe warunki - dlatego powszechnie cierpi na chorobę zwaną rdzą kory wejmutki. Należy zwrócić uwagę na górski charakter potoku, który w jednym miejscu silnie eroduje a w innym nanosi osady. Przechodząc drogą leśną wzdłuż potoku do przystanku Nr 4 zauważyć można na brzegach rosnący żywiec gruczołowy i wilczomlec migdałolistny. Po lewej stronie drogi urządzono stanowisko czynnej ochrony płazów „oczko wodne”, gdzie obserwować można okazy płazów, których identyfikację ułatwia stojąca w pobliżu tablica.

PRZYSTANEK NR 4

Kontynuując przejście trasą wzdłuż potoku, po prawej stronie zauważymy wysadzone w czworobok okazałe daglezie, które w roku 1998 Zarządzeniem Wojewody Krośnieńskiego uznane zostały pomnikami przyrody. Otaczają one obszar, w obrębie którego znajdują się dwie mogiły mieszkańców: Odrzykonia, Korczyny, Czarnorzek i okolicznych wsi - zmarłych w wyniku panującej w 1831 roku epidemii cholery. Miejsce to upamiętnia kamienny krzyż z wyrytym napisem - o szczegółach informuje tablica przy mogile. Zwrócić należy uwagę na pokrój, korę i średnicę daglezi oraz na otaczającą mogiłę roślinność. Idąc w kierunku przystanku Nr 5 pokonujemy ostre wzniesienie z wyraźnie widocznym wyrobiskiem skalnym. Na tym miejscu zwanym „harcerską polaną” w okresie międzywojennym obozowali harcerze Chorągwi Rzeszowskiej. Dzisiaj ten fakt przypomina odtworzony krzyż oraz głąz z wyrytym znakiem „Polski Walczącej” poświęcony bohaterom „Szarych Szeregów”. W runie dominuje rdest ostrokończysty dochodzący do 2,5 m wysokości, szczawik zajęczy, zawilec gajowy, lepieźnik biały i podagrycznik pospolity.

PRZYSTANEK NR 5

Obserwując otoczenie widzimy efekty racjonalnej gospodarki leśnej - charakteryzuje się ona:

- zachowaniem biologicznej różnorodności lasów,
  - utrzymaniem produkcyjnej zasobności lasów,
  - ochroną zasobów glebowych i wodnych,
- utrzymaniem żywotności ekosystemów.

Pozyskanie drewna odbywa się w sposób przerobowy tzn. wycina się drzewa osiągające wiek dojrzałości - właściwy dla poszczególnych gatunków oraz drzewa chore i uszkodzone, ułatwiając wzrost młodemu pokoleniu. Zwróćmy uwagę na przepływający strumyk, który tworzy naturalne

zastoisko wodne z bogatą roślinnością m.in. widzimy tu licznie występujące kaczeńce, skrzyp bagienny, ziarnopłon wiosenny i sit siny. Jest to miejsce gdzie można spotkać liczne gatunki ptaków i owadów, a także zwierzynę przy wodopoju.

Po przekroczeniu potoku kierujemy się w prawo. Ścieżka pnie się w górę lewą stroną Potoku Zamkowego i dochodzi do skraju lasu. Kończąc zwiedzanie ścieżki przyrodniczej i pokonując strome podejście przez łąkę, wychodzimy na drogę poniżej zamku, z której rozpoczynaliśmy trasę.